

HOVRÄTTEN ÖVER
SKÅNE OCH BLEKINGE
Avdelning 1
Rotel 13

DOM
2020-10-08
Malmö

Mål nr
T 3345-19

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Blekinge tingsrätts dom 2019-10-10 i mål T 2519-18, se bilaga A

PARTER

Klagande

Alfa Yacht Production OÜ, 11420857
Meistri tee 19
766 17 Tutermaa Vald
Estland

Ombud: Advokaterna Bengt Gärde och Maria Frank
Advokatfirman Gärde & Partners AB
Danderydsgatan 14
114 26 Stockholm

Motpart

Björn TOMAS Mikael Hjertqvist, 19640414-2991
Blixtgatan 23
371 51 Karlskrona

Ombud: Advokat Oscar Tiberg och jur.kand. Kiljan Ardal
Chouette advokatbyrå
Box 3625
103 59 Stockholm

SAKEN

Utfående av båt

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten ändrar tingsrättens domslut på så sätt att hovrätten preciserar den egendom som Alfa Yacht Production OÜ ska återleverera till Tomas Hjertqvist enligt följande.

- båten Tethys av modell Hallberg-Rassy 45, inklusive dess rigg,
- en fock och en genua till Tethys (båtens två försegl),
- axiom 12", Ekolod 3D, ej givare, NAV+ S (flushmonteringskit, bygel och solskydd ingår),
- RMK-10 tangentbord,
- Quantum 18" Q24C W 10M PRW&Data,

Dok.Id 371505

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 846 201 80 Malmö	Hovrättstorget 1	040-35 57 00 E-post: hovratten.skaneblekinge@dom.se www.hovrattenskanablekinge.domstol.se - Se där om hovrättens personuppgiftsbehandling		måndag – fredag 08:00–16:00

- AIS650 Class B AIS transceiver,
- Vindgivare lång, 50 m kabel,
- I60 Vind Display,
- I70 Multifunktion Colour Display,
- RV-200 Realvision 3D brons genomskrovsgivare,
- Förlängningskabel RV 3D-givare 8 mtr,
- AIS antenn 90 cm skinny mini,
- samtliga dynor, rep och sjökort ombord på båten, samt
- alla lakan, köksutrustning, allt porslin, alla böcker och alla verktyg ombord på båten.

I övrigt gäller tingsrättens domslut.

Alfa Yacht Production OÜ ska ersätta Tomas Hjertqvist för rättegångskostnad i hovrätten med 342 146 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från dagen från hovrättens dom tills betalning sker. Av beloppet avser 273 717 kr ombudsarvode.

Hovrätten lämnar Tomas Hjertqvists yrkande att Bengt Gärde solidariskt med Alfa Yacht Production OÜ ska ersätta Tomas Hjertqvist för rättegångskostnad utan bifall.

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Alfa Yacht Production OÜ (Alfa) har yrkat att hovrätten ogillar käromålet och befriar Alfa från skyldigheten att ersätta Tomas Hjertqvist för rättegångskostnad vid tingsrätten och i stället förpliktar Tomas Hjertqvist att ersätta Alfas rättegångskostnad där eller i vart fall sätter ned rättegångskostnaden till 50 000 kr (exklusive mervärdesskatt).

Tomas Hjertqvist har motsatt sig ändring. Han har i hovrätten preciserat sitt yrkande på så sätt att han yrkar att Alfa till honom ska förpliktas återleverera den sak Alfas tjänst avser, vilket innebär att Alfa ska återleverera båten Tethys av modell Hallberg-Rassy 45 (båten), inklusive dess rigg, samt egendom i enlighet med vad som anges i domslutet.

För det fall Tomas Hjertqvist vinner bifall till sitt yrkande om återleverans av båten har Alfa medgett att även utge den till båten övriga egendom tillhörig Tomas Hjertqvist som finns i Alfas besittning.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnad i hovrätten. Tomas Hjertqvist har yrkat att Alfa, för det fall Alfa når framgång med sin talan, ska stå för 90 procent av Tomas Hjertqvists rättegångskostnad. Tomas Hjertqvist har därtill yrkat att den rättegångskostnad som Alfa ska ersätta honom för ska Bengt Gärde förpliktas att ersätta tillsammans med Alfa.

Bengt Gärde har bestritt yrkandet om ansvar för rättegångskostnad.

PARTERNAS TALAN I HOVRÄTTEN

Det är i hovrätten ostridigt att svensk rätt är tillämplig på parternas avtal samt att avtalet inte har företräde framför tvingande bestämmelser i konsumenttjänstlagen (1985:716). Hovrätten har genom beslut under rättegången avvisat av Alfa åberopade omständigheter att bankgarantin inte är giltig samt att den inte delgetts i behörig ordning före den 26 september 2019.

Parterna har såvitt de frågor hovrätten har att pröva vidhållit sina grunder såsom de antecknats i tingsrättens dom och preciserat sin respektive talan enligt följande.

Alfa

Alfas krav på Tomas Hjertqvist överstiger den av Tomas Hjertqvist ställda säkerheten. Säkerheten är därför inte godtagbar. Alfas krav på Tomas Hjertqvist består, utöver fakturan, av följande kostnader:

- återleverans (4 000 euro),
- vinterförvaring år 2018/2019 (6 636 kr),
- vinterförvaring år 2019/2020 (4 000 euro),
- vinterförvaring år 2020/2021 (4 000 euro) och
- tillsynsavgift juli 2018-augusti 2020 (2 700 euro).

Alfa har i samband med diskussioner mellan parterna sommaren 2018 framfört att återleverans av båten till Sverige skulle kosta lika mycket som leverans från Sverige till Estland och då framställt ett sådant krav på betalning avseende återleverans. Återleverans av båten ingår i parternas avtal men priset för detta tillkommer utöver den summa som Alfa fakturerat Tomas Hjertqvist för. Alfa meddelade Tomas Hjertqvist i oktober 2018 per e-post att vinterförvaring skulle medföra kostnader. Alfa har även meddelat Tomas Hjertqvist, per e-post den 10 juli 2018, om en generell förvaringskostnad om 100 euro i månaden från och med juli 2018. De kostnader som Alfa menar att Tomas Hjertqvist är skyldig att betala, utöver fakturan, har visserligen uppstått efter att Tomas Hjertqvist ställt säkerhet i form av bankgarantin men det har varit nödvändiga kostnader som också omfattas av retentionsrätten.

Tomas Hjertqvist

Alfas krav överstiger det pris parterna hade kommit överens om. Beloppet på 59 045 euro var Alfas hela fordran med anledning av avtalet och omfattade således hämtning, servicearbeten samt återleverans till Karlskrona. Säkerheten ställdes i månadsskiftet augusti/september 2018 och föranleddes av en diskussion mellan parterna under sommaren efter att fakturan utställdes i mars. I tingsrätten vitsordade Alfa att Alfas krav, vid tidpunkten då Tomas Hjertqvist ställde säkerheten, uppgick till 40 045 euro. Tomas Hjertqvist godtar att Alfa efter det att Tomas Hjertqvist ställde säkerheten har

krävt ersättning för vinterförvaring och därmed sammanhängande kostnader med sammanlagt 6 636 euro. Tomas Hjertqvist bestrider att Alfa krävt honom på ytterligare betalning, varken före eller efter det att Tomas Hjertqvist ställde säkerhet för Alfas krav.

Tomas Hjertqvist har under hovrättsprocessen ställt ytterligare en säkerhet för Alfas krav på 15 000 euro i form av ett borgensåtagande från Chouette advokatbyrå säkrat av kontanta medel insatta på advokatbyråns klientmedelskonto.

UTREDNINGEN I HOVRÄTTEN

Hovrätten har i allt väsentligt tagit del av samma utredning som tingsrätten.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Alfa ska återleverera båten med egendom till Tomas Hjertqvist

Av 49 § konsumenttjänstlagen följer att näringsidkaren har rätt att hålla kvar den sak som finns i näringsidkarens besittning, om konsumenten inte i rätt tid betalar vad näringsidkaren har att fordra på grund av uppdraget. Vid tvist om betalning gäller retentionsrätten till dess konsumenten har ställt godtagbar säkerhet för det belopp som näringsidkaren har krävt.

Det är ostridigt i målet att Alfa i mars 2018 genom en faktura framställde ett krav mot Tomas Hjertqvist på 40 045 euro på grund av uppdraget. Tomas Hjertqvist har därefter ställt säkerhet, i form av en bankgaranti, på samma belopp. Alfa har gjort gällande att säkerheten inte är tillräcklig eftersom Alfas krav mot Tomas Hjertqvist uppgår till ett högre belopp än säkerheten. Tomas Hjertqvist har vitsordat att Alfa efter att säkerheten ställdes har framställt ett krav på ersättning för kostnad för vinterförvaring med 6 636 euro, men i övrigt bestritt att det framställts ytterligare krav.

En förutsättning för retentionsrätten är att näringsidkaren har en förfallen fordran på konsumenten (prop. 1984/85:110, s. 328). Det är näringsidkaren som har bevisbördan för att en retentionsfordran föreligger samt att den har förfallit till betalning (Svante O.

Johansson, Konsumenttjänstlagen, kommentaren till 49 §, JUNO 2020-09-25). Om konsumenten företer bevis om ställd säkerhet har näringsidkaren inte längre rätt att hålla kvar föremålet (prop. a.a. s. 329).

Alfa har inte visat att Alfa, utöver fakturan på 40 045 euro, framställt ytterligare krav på Tomas Hjertqvist i tiden innan säkerheten ställdes. I och med att säkerheten ställdes hade Alfa inte längre rätt att hålla kvar båten. Konsumentens möjlighet att få retentionsrätten att upphöra genom säkerhet skulle vara utan verkan om näringsidkaren på det sätt som Alfa agerat, hade möjlighet att återfå retentionsrätten med hänvisning till nya krav som tillkommit fortlöpande först efter det att godtagbar säkerhet ställts. Bestämmelsen kan inte förstås på annat sätt än att det är de krav som finns vid tidpunkten för när säkerheten ställs som är avgörande för om säkerheten är tillräcklig. Detta innebär att eventuella ytterligare krav som framställts av Alfa mot Tomas Hjertqvist efter det att säkerheten lämnats inte ger Alfa rätt att hålla kvar båten med stöd av 49 § konsumenttjänstlagen. Båten ska därför i enlighet med parternas avtal återlevereras av Alfa till Tomas Hjertqvist.

Vid denna bedömning har Alfa medgett att även återleverera den övriga egendomen tillhörig Tomas Hjertqvist som finns i Alfas besittning. Detta innebär att Alfas överklagande ska avslås. Tingsrättens dom ska ändras endast på det sätt att egendomen som ska återlämnas preciseras i enlighet med vad som framgår av domslutet.

Rättegångskostnader

Med hänsyn till utgången i målet ska Alfa ersätta Tomas Hjertqvist för rättegångskostnad såväl vid tingsrätt som i hovrätt. Hovrätten konstaterar att kostnader för delgivning är ersättningsgilla som rättegångskostnad och bedömer den vid tingsrätten begärda ersättningen som skälig.

Tomas Hjertqvist har yrkat ersättning för rättegångskostnad i hovrätten med 342 146 kr (inklusive mervärdesskatt) avseende ombudsarvode för 121 timmars arbete. Alfa har vitsordat ersättning för 65 timmars arbete som skälig. Hovrätten gör följande bedömning av om kostnaden varit skälig påkallad för att tillvarata Tomas Hjertqvists rätt.

Under processen i hovrätten har bland annat hållits en muntlig förberedelse där ett flertal frågor, däribland frågan om tillämplig rätt och avtalets giltighet i förhållande till tvingande lag, har behandlats samt nya omständigheter tillkommit från Alfas sida. Det får därför anses rimligt att målet krävt mer arbete än vad som är fallet när förutsättningarna i hovrätten är mer lika de vid tingsrätten. Mot denna bakgrund bedömer hovrätten begärd ersättning som skälig.

Som grund för att Bengt Gärde jämte Alfa ska bli solidariskt betalningsskyldig med Alfa, enligt 18 kap. 7 § rättegångsbalken, har Tomas Hjertqvist anfört följande. Bengt Gärde har förstått att det helt saknades förutsättningar att nå framgång med vissa av de frågor han drivit för Alfas räkning. Vidare har han begärt huvudförhandling utan att det funnits något synbart behov av detta. Två huvudförhandlingar har ställts in på Bengt Gärdes begäran. Tomas Hjertqvist har dessutom tvingats föra en process mot en motpart som befinner sig i ett annat land, varför en fordran på rättegångskostnad framstår som osäker.

Hovrätten konstaterar att processen här blivit mer omfattande och dragit ut längre i tiden än vad som får anses normalt i ett mål av detta slag. Detta får delvis anses bero på att vissa frågor inte blivit tillräckligt utredda i tingsrätten och att Bengt Gärde, när han inträtt som ombud först i hovrätten, haft anledning att lyfta fram vissa aspekter som han bedömt nödvändiga i rättegången. De omständigheter han fört fram för Alfas räkning har i viss utsträckning tillåtits åberopas i hovrätten. Annat har inte framkommit än att Bengt Gärde har haft giltigt skäl att få huvudförhandlingarna inställda. Sammantaget är hovrättens bedömning att Bengt Gärde inte kan lastas för någon sådan försummelse som innebär att han ska åläggas personligt betalningsansvar för rättegångskostnad.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B
Överklagande senast den 5 november 2020.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Lars Lindblad och Catharina Månsson samt tf. hovrättsassessorn Erika Hed (referent).

BLEKINGE TINGSRÄTT

Blekinge tr

Domare 4.

Mål nr: T 2519-18

Rättelse/komplettering

Dom, 2019-10-10

Rättelse, 2019-12-23

Beslut av: rådmannen Margaretha Lewenhagen

På grund av ett uppenbart skrivfel rättar tingsrätten domen enligt följande;
Under punkten 2 i domslutet ska ränta rätteligen utgå från den 10 oktober 2019.

Beslutet om rättelse kan överklagas till Hovrätten över Skåne och Blekinge.
Överklagandet ska ges in till tingsrätten senast den 13 januari 2020.

BLEKINGE TINGSRÄTT
Blekinge tr

DOM
2019-10-10
Meddelad i
KARLSKRONA

Mål nr
T 2519-18

PARTER

Kärande

Björn TOMAS Mikael Hjertqvist, 19640414-2991
Blixtgatan 23
371 51 Karlskrona

Ombud: Jur.kand. Kiljan Ardal
Chouette advokatbyrå
Box 3625
103 59 Stockholm

Ombud: Advokat Oscar Tiberg
Chouette Advokatbyrå AB
Box 3625
103 59 Stockholm

Svarande

Alfa Yacht Production OÜ, 11420857
Meistri tee 19
Tutermaa Küla
Harku Vald, 76617
Estland

DOMSLUT

1. Alfa Yacht Production OÜ ska återleverera båten Thetys av modell Hallberg-Rassy 45 tillsammans med all Tomas Hjertqvists övriga egendom till Karlskrona stadsmarina.
  2. Alfa Yacht Production OÜ ska ersätta Thomas Hjertqvist för rättegångskostnader med 156 080 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 10 oktober 2018 tills betalning sker. Av beloppet avser 153 280 kr ombudsarvode.
-

Dok.Id 373528

Postadress
Box 319
371 25
KARLSKRONA

Besöksadress
Rådhuset, Stortorget

Telefon
0455-33 54 00
E-post: blekinge.tingsratt@dom.se
www.blekingetingsratt.domstol.se

Telefax
0455-268 58

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

BAKGRUND

Den 6 oktober 2017 ingick Tomas Hjertqvist ett avtal med varvet Alfa Yacht Production OÜ (i fortsättningen Alfa) avseende servicearbeten på Tomas Hjertqvists båt Thetys. Alfa är ett båtvarv registrerat i Estland. Servicearbetena skulle utföras i Estland och därefter skulle Alfa återleverera båten till Karlskrona. Alfa har krävt att Tomas Hjertqvist ska betala 59 045 euro för de tjänster som Alfa har utfört på båten. Efter avdrag för en förskottsbetalning om 19 000 euro som Tomas Hjertqvists erlagt uppgår Alfas krav till 40 045 euro. Tomas Hjertqvist har bestritt kravet och det föreligger nu tvist om betalningen. Alfa har kvarhållit båten i väntan på att Tomas Hjertqvist ska betala det belopp som Alfa kräver.

YRKANDEN M.M.

Tomas Hjertqvist har yrkat att tingsrätten ska förplikta Alfa att återleverera båten Thetys av modell Hallberg-Rassy 45 tillsammans med all Tomas Hjertqvists övriga egendom i Alfas besittning till Karlskrona stadsmarina. Han har även yrkat att Alfa ska ersätta hans rättegångskostnader med 156 080 kr inklusive moms, varav 153 280 kr avser ombudsarvode.

Alfa har bestritt Tomas Hjertqvists yrkande om återleverans av båten. Alfa har även bestritt yrkandet om ersättning för rättegångskostnader och överlämnat till tingsrätten att pröva skäligheten i det yrkade beloppet, samt för egen del yrkat ersättning för rättegångskostnader med 2 900 euro exklusive moms, varav 2 500 euro avser ombudsarvode.

Tomas Hjertqvist har bestritt Alfas yrkande om ersättning för rättegångskostnader men vitsordat beloppet som skäligt i och för sig.

GRUNDER

Tomas Hjertqvist har utvecklat grunden för sin talan och i huvudsak anfört följande. Han har ingått ett avtal med Alfa avseende hämtning, servicearbeten och återleverans av båten Thetys. Alfa är en del av den svenska Bavia-gruppen och varvet har ingen egen

hemsida. Informationen om varvet är istället integrerad i Bavia-gruppens hemsida. Bavia-gruppens hemsida har en svensk toppdomän och språket på sidan är svenska. Alfes marknadsföring sker direkt mot svenska kunder och anger uttryckligen att varvet erbjuder båtbyggen, renoveringsarbeten, ombyggnationer och reparationer. Avtalet mellan honom och Alfa faller inom ramen för den verksamhet som Alfa riktar mot Sverige. Avtalet avser dessutom en tjänst som både ska påbörjas och avslutas i Sverige då det följer av avtalsvillkoren att Alfa ska hämta och lämna båten i Karlskrona. Eftersom han är konsument och har sin vanliga vistelseort i Karlskrona är svensk rätt tillämplig på avtalet mellan parterna. Enligt 49 § konsumenttjänstlagen (1985:716) (konsumenttjänstlagen) har han rätt att få tillbaka sin båt under förutsättning att han ställer en godtagbar säkerhet för Alfes krav. Han har ställt en godtagbar säkerhet för det belopp som Alfa kräver genom att uppdra åt Handelsbanken att för Alfes räkning ställa ut en bankgaranti på samma belopp. Bankgarantin kan inte lyftas av honom utan Alfes samtycke. Eftersom han har ställt en godtagbar säkerhet för Alfes krav har Alfa inte längre rätt att kvarhålla båten. Det saknar betydelse att Alfa enligt avtalsvillkoren har rätt att kvarhålla båten tills han betalar kravet eftersom bestämmelsen i 49 § konsumenttjänstlagen är tvingande. Estnisk konsument-lagstiftning innehåller en bestämmelse som är identisk med 49 § konsumenttjänstlagen. Han har således rätt att få tillbaka sin båt även om domstolen skulle finna att estnisk rätt är tillämplig på parternas avtal.

Alfa har utvecklat grunden för sitt bestridande och i huvudsak anfört följande. Konsumenttjänstlagen är inte tillämplig på avtalet mellan parterna. Det rör sig förvisso om ett konsumentförhållande men Alfa är ett estniskt bolag som inte riktar sin verksamhet till Sverige. Alfa är inte en del av den svenska Bavia-gruppen. Den information som finns om Alfa på Bavia-gruppens hemsida syftar endast till att marknadsföra bolaget mot svenska kunder. De tjänster som Alfa utförde åt Tomas Hjertqvist utfördes i Estland. Hämtning och lämning av båten i Karlskrona är endast en tilläggstjänst som Alfa ibland erbjuder sina kunder. Det följer alltså inte av avtalet att båten ska hämtas och lämnas i Karlskrona. Eftersom de tjänster som Alfa tillhandahållit har utförts i Estland och Alfa inte riktar sin verksamhet till Sverige är estnisk rätt

tillämplig på parternas avtal. Enligt avtalet ska alla betalningar, även för tilläggsarbeten, ha erlagts av Tomas Hjertqvist innan båten återlevereras till honom. Alfa har därmed fortfarande rätt att kvarhålla båten. Den säkerhet som Tomas Hjertqvist har ställt för beloppet är inte godtagbar. Alfas ursprungliga krav var 40 045 euro. Alfa har därefter haft ytterligare kostnader hänförliga till förvaring och dylikt varför kravet nu är högre. Vidare är säkerheten inte godtagbar av den anledningen att den inte utgör ett tillräckligt skydd för Alfa om Tomas Hjertqvist skulle bli insolvent.

UTREDNINGEN

Tomas Hjertqvist har som bevisning åberopat parternas avtal, en bankgaranti, en faktura, skärmdumpar från Bavaria-gruppens hemsida, ett utdrag från estniska bolagsverket med del av utdraget översatt till svenska samt den estniska konsumenttjänstlagen.

Alfa har som bevisning åberopat parternas avtal.

DOMSKÄL

Är svensk eller estnisk rätt tillämplig?

Det är ostridigt att Alfa bedriver näringsverksamhet och inom ramen för denna verksamhet utför tjänster avseende bland annat båtreparationer. Vidare är det ostridigt att Tomas Hjertqvist i egenskap av konsument har ingått avtal med Alfa avseende servicearbeten på Tomas Hjertqvists båt Thetys. Det rör sig därmed om ett avtalsförhållande som faller inom konsumenttjänstlagens tillämpningsområde. Eftersom Alfa har gjort gällande att estnisk rätt ska gälla är den första frågan som tingsrätten har att ta ställning till vilket lands konsumentlagstiftning som ska tillämpas på avtalet mellan parterna.

Tingsrätten gör i denna del följande bedömning. Lagvalsregler på civilrättens område återfinns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 593/2008 av den 17 juni 2008 om tillämplig lag för avtalsförpliktelser (Rom I). Av artikel 6.1 i förordningen framgår att konsumentavtal ska vara underkastade lagen i det land där konsumenten har

sin vanliga vistelseort, förutsatt att näringsidkaren bedriver sin affärsverksamhet eller yrkesverksamhet i det landet eller på något sätt riktar sådan verksamhet till det landet, och avtalet faller inom sådan verksamhet. Det ovan anförda gäller inte för avtal som avser utförande av tjänster för det fall tjänsterna uteslutande ska utföras i ett annat land än det där konsumenten har sin vanliga vistelseort.

Av de skärmdumpar från Bavia-gruppens hemsida som åberopats av Tomas Hjertqvist framgår det att Alfa marknadsför sina tjänster direkt mot svenska kunder genom att på en hemsida med svensk toppdomän, där språket är svenska, erbjuda information om sitt varv, de tjänster som tillhandahålls, samt en möjlighet för kunder att begära en offertförfrågan. Genom de åberopade skärmdumparna och Alfas egen uppgift om att syftet med informationen på Bavia-gruppens hemsida är att marknadsföra varvet mot svenska kunder, finner tingsrätten att det är visat att Alfa riktar sin verksamhet till Sverige. När det gäller frågan om huruvida båten enligt avtalet skulle hämtas och lämnas i Sverige konstaterar tingsrätten att det framgår av avtalsvillkoren att Alfa ska ombesörja hämtning och återleverans av båten från och till Karlskrona. Tjänsterna har således delvis utförts i Sverige. Eftersom Tomas Hjertqvist har sin vanliga vistelseort i Karlskrona är därför den svenska konsumenttjänstlagen tillämplig på parternas avtal.

Ska Alfa återlämna båten till Tomas Hjertqvist?

I 49 § konsumenttjänstlagen behandlas näringsidkarens så kallade retentionsrätt, d.v.s. näringsidkarens befogenhet att, när tjänsten avser en sak som överlämnats i dennes besittning, hålla kvar föremålet för tjänsten för att säkerställa sin rätt till betalning. Av samma bestämmelse följer att rätten för näringsidkaren att hålla kvar föremålet föreligger till dess att denne fått betalt för sitt uppdrag eller, vid tvist om betalningen, till dess att konsumenten har ställt godtagbar säkerhet för det belopp som näringsidkaren kräver. En säkerhet kan ställas t.ex. genom att konsumenten sätter in beloppet på en bank med föreskrift om att beloppet får lyftas endast med båda parternas samtycke. Om konsumenten kan visa att en sådan insättning har skett har näringsidkaren inte längre rätt att hålla kvar föremålet. Säkerheten måste dock vara godtagbar objektivt sett.

Näringsidkaren är normalt inte skyldig att som säkerhet godta ett annat värdefullt föremål (prop. 1984/85:110 s. 329).

Konsumenttjänstlagens regler är tvingande till förmån för konsumenten. Detta innebär att avtalsvillkor som i jämförelse med konsumenttjänstlagens bestämmelser är till nackdel för konsumenten är utan verkan mot denne, såvida inte annat anges i lagen (3 § konsumenttjänstlagen). Villkoret i parternas avtal – att Alfa har rätt att kvarhålla Tomas Hjertqvists båt tills samtliga belopp hänförliga till uppdraget har blivit betalda – är i jämförelse med 49 § konsumenttjänstlagen till nackdel för Tomas Hjertqvist. Alfas invändning om att avtalsvillkoret ska ges företräde över lagen lämnas därför utan avseende och den fortsatta prövningen sker istället med utgångspunkt i att Alfas rätt att kvarhålla Tomas Hjertqvists båt upphör när Tomas Hjertqvist har ställt en godtagbar säkerhet för det belopp som Alfa kräver.

Tomas Hjertqvist har åberopat en bankgaranti som han uppdragit åt Handelsbanken att utställa för Alfas räkning. Det utställda beloppet uppgår till 40 045 euro vilket parterna är överens om har varit Alfas ursprungliga fordran för uppdraget. Retentionsrätten gäller endast fordringar som har sin grund i det uppdrag som konsumenten har lämnat åt näringsidkaren (prop. 1984/85:110 s. 328). Alfas invändning om att bolagets krav idag är högre än det belopp som Alfa har att fordra på grund av uppdraget saknar således relevans för bedömningen av om bankgarantin utgör en godtagbar säkerhet för kravet. Inte heller Alfas invändning om att bankgarantin är ett otillräckligt skydd för Alfa om Tomas Hjertqvist blir insolvent medför att säkerheten objektivt sett inte framstår som godtagbar. Tingsrätten finner istället att Tomas Hjertqvist har ställt en godtagbar säkerhet för Alfas krav och hans talan ska därför bifallas.

Rättegångskostnader

Enligt 18 kap. 1 § rättegångsbalken är huvudregeln att den part som förlorar målet ska ersätta motparten för dennes rättegångskostnad. Eftersom Tomas Hjertqvists talan har bifallits ska Alfa ersätta hans rättegångskostnader. Ersättning ska utgå för samtliga rättegångskostnader i den mån kostnaderna varit skäligen påkallade för att tillvarata

Tomas Hjertqvists rätt. Tingsrätten bedömer att de kostnader för ombud som Tomas Hjertqvist begärt ersättning för är skäligen med hänsyn till målets omfattning. Enligt 18 kap. 8 § andra stycket rättegångsbalken ska även ränta utgå på rättegångskostnaderna.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (TR-02)

Den som vill överklaga ska göra det till Hovrätten över Skåne och Blekinge. Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten senast den 31 oktober 2019.

Margaretha Lewenhagen

Hur man överklagar

Dom i tvistemål, tingsrätt

TR-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandet har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Det är inte säkert att du kan lägga fram nya bevis. Vill du göra det ska du förklara varför du inte lagt fram bevisen tidigare.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att motparten ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se